

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Úvod
2. Identifikační údaje školní družiny
3. Obecná charakteristika školní družiny
4. Podmínky a organizace vzdělávání ve školní družině
  - 4.1. Podmínky přijímání žáků do ŠD
  - 4.2. Podmínky úplaty
  - 4.3. Organizace činnosti ŠD
  - 4.4. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví
  - 4.5. Psychosociální podmínky
  - 4.6. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
5. Charakteristika vzdělávacího programu ŠD
  - 5.1. Formy vzdělávání v ŠD
  - 5.2. Cíle vzdělávání v ŠD
6. Vzdělávací obsah
  - 6.1. Člověk a jeho svět
    - 6.1.1. Místo, kde žijeme
    - 6.1.2. Lidé kolem nás
    - 6.1.3. Lidé a čas
    - 6.1.4. Rozmanitost přírody
    - 6.1.5. Člověk a jeho zdraví
  - 6.2. Umění a kultura
7. Hodnocení a autoevaluace
8. Příloha: Nabídka celodružinových akcí a aktivit plánovaných do jednotlivých měsíců
9. Závěr

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

MOTTO:

„Děti a hodiny nemůžeme pořád natahovat – musíme je taky někdy nechat běžet.“

Jean Paul

Školní družina není pokračováním školního vyučování a neměla by být chápána ani jako pouhá sociální služba, jako hlídání dětí. Pedagogická práce ve školní družině má svá specifika – žákům zabezpečuje odpočinek, rekreaci, ale i zajímavé využití volného času. Dobře vytvořený program činností ve školní družině by měl mít pro žáky především funkci relaxační a socializační.

Žáci by si v družině měli odpočinout, vytvářet a prohlubovat vztahy se svými vrstevníky, realizovat se v činnostech, které je baví, poznávat a rozvíjet své zájmy.

Činnost ve školní družině rozvíjí žáky v dovednostech důležitých pro život ve společnosti a vybavuje je žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Družina napomáhá posilovat osobnost každého žáka, pomáhá mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Největší roli zde hrají vhodná motivace, radost z činnosti, ctižádost, zvědavost a povzbuzování.

Důležitou úlohu má školní družina i v prevenci sociálně patologických jevů.

A nesmíme zapomínat ani na to, že dítě, které právě absolvovalo školní vyučování, netouží potichu sedět a „být hodné“!

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Název zařízení: Školní družina Základní školy Ostrov, Májová 997, přísp. organizace

Sídlo: Májová 997, Ostrov 363 01

IČ školy: 497 53 371

IZO ŠD: 115 200 118

Ředitel školy: Mgr. Tomáš Pešík

Zástupce ředitele školy pro 1. stupeň: Mgr. Jaroslava Roulová

Zástupce ředitele školy pro 2. stupeň: Mgr. Rudolf Radoň

Vedoucí vychovatelka: Šárka Jarošová

☎ školy: 351 12 48 21, 736 752 586

☎ školní družiny: a) ranní družina + odpoledne
v době od 15.30 do 16.30 hod.....tel. číslo 736 752 587

b) odpolední provoz do 15.30 hod.:

1. oddělení 605 230 861

2. oddělení 605 230 457

3. oddělení 605 230 189

4. oddělení 605 230 367

5. oddělení 605 230 756

6. oddělení 605 230 644

Telefonní seznam školy a ŠD je uveden na internetových stránkách školy

E-mail školy: sekretariat@3zsostrov.cz

E-mail školní. družiny: sarka.jarosova@3zsostrov.cz

🌐 školy: www.3zsostrov.cz

Zřizovatel: Město Ostrov

Sídlo zřizovatele: Jáchymovská 1, 363 20 Ostrov

Školní vzdělávací program ŠD zpracovala: Marcela Prokešová

Na zpracování se podílely: Šárka Jarošová, Ivana Šmídová

Aktualizaci Školního vzdělávacího programu ŠD provedla: Šárka Jarošová

Platnost Školního vzdělávacího programu ŠD: od 1. 9. 2025, schváleno 23. 6. 2025

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

3. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina se nachází na kraji města, odkud máme blízko do přírody v okolí Ostrova. K vycházkám často využíváme Borecké rybníky – významnou evropskou lokalitu.

U školy je vybudované krásné funkční atletické a víceúčelové hřiště s umělým povrchem, které využíváme hlavně k pohybovým a míčovým hrám žáků.

V prostorách školního hřiště můžeme využívat dětské hřiště s herními prvky. Školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory zařízené jako herny, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám žáků mladšího školního věku. Části místností (oddělení) jsou vyhrazeny hraní na podlaze, která je kryta kobercem. Pro zájmové a pracovní činnosti slouží část se stolkami a židličkami uspořádanými tak, aby žáci na sebe viděli a při činnosti mohli mezi sebou komunikovat.

Ve vybavení ŠD jsou stolní hry, stavebnice, autíčka, panenky, atd.. Pro tělovýchovné a sportovní aktivity venku je k dispozici sportovní náčiní – např. míče, švihadla, obruče, koloběžky, atd...

Pro výtvarné a pracovní činnosti jsme

dostatečně vybaveni různými pomůckami (čtvrtky, štětce, vodové a temperové barvy, lepidla, špejle, atd...) Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků má družina dětské knihy, příležitostně dětské časopisy.

K vybavení družiny patří i hudební nástroje – orffovský instrumentář, dětské hračky – kytara s mikrofonem..., kterými vychovatelky podněcují pěvecké či pohybové aktivity žáků. Jednotlivá oddělení jsou vybavena radiomagnetofonem s CD přehrávačem, počítačem a televizí.

Pro zájmové činnosti ŠD využíváme i další prostory školy – tělocvičnu a školní hřiště.

Vedoucí vychovatelka předkládá řediteli školy požadavky na další vybavení ŠD. Finanční stránku ŠD vedoucí vychovatelka řeší ve spolupráci

s vedením školy. Každoročně nám finančně přispívá SRPŠ na drobné dárkové předměty pro žáky (vánoční besídka, odměny za soutěže během školního roku)

Všechny vychovatelky mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost a mají zájem o svůj odborný růst – ředitel vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání.

Vychovatelky se plně věnují žákům a jejich vzdělávání. Žáci mají dostatek času pro spontánní hru. Vychovatelky chrání soukromí rodiny a zachovávají mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně.

ŠD spolupracuje především se zákonnými zástupci žáků – rodiči, vedením školy, SRPŠ, Městskou knihovnou v Ostrově, Domem kultury v Ostrově a Ekocentrem v Ostrově.

Na velmi dobré úrovni je vzájemná komunikace s třídními učitelkami žáků.

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

CO ŽÁKŮM NAŠE ŠKOLNÍ DRUŽINA UMOŽŇUJE:

- vyjádřit svůj názor
- tvořit, poznávat, zkoumat, experimentovat, rozvíjet představivost
- komunikovat s žáky i dospělými, navazovat přátelství
- spolupracovat v týmu
- posílení zdravé sebeúcty – oceněním, pozitivním hodnocením

Naše školní družina chce vytvořit žákům klidné a tvořivé prostředí, kde mohou uplatnit své schopnosti a dovednosti, smysluplně vyplnit svůj volný čas, připravit je na život tak, aby byli úspěšní ve všech oborech a dokázali se vyrovnat i s neúspěchy.

4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

4.1. Podmínky přijímání žáků do ŠD

- ŠD je určena přednostně pro žáky 1. stupně ZŠ pokud je volná kapacita výjimečně i pro žáky 2. stupně ZŠ. (viz. Směrnice ředitele školy pro přijímání žáků do ŠD). Kapacitu školní družiny nelze překročit.
- Počet oddělení se řídí počtem přihlášených žáků do ŠD při zápisu a každoročně se mění. Oddělení se naplňují do počtu 25 nebo 30 žáků.
- V odděleních se sdružují žáci z různých tříd.
- O zařazení žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy, příp. deleguje na vedoucí vychovatelku.
- Zákonní zástupci žáka vyplňují při přihlašování žáka do ŠD přihlášku. Součástí přihlášky je písemné sdělení zákonných zástupců o způsobu odchodu žáka ze školní družiny. Výběr ze dvou možností: samostatný odchod nebo vyzvednutí na čip. Naše školní družina používá k vyzvedávání žáků systém BELLhop. Stanovené časy pro vyzvedávání žáků ze školní družiny jsou: v době od 13.⁰⁰ do 13.³⁰ hod. a poté v době od 15.⁰⁰ do 16.³⁰ hod. V jiném čase není možný ani samostatný odchod žáka – probíhá výchovně vzdělávací činnost.

Výjimka v předávání žáků: 1x měsíčně návštěva domu kultury (DK) – kino. Z kina se nevracíme zpět do školní družiny, konec je v cca 15.³⁰ u DK. V příloze jsou zákonnými zástupci uvedena jména osob, které mohou žáka u DK vyzvedávat (pokud nemá žák stanovený samostatný odchod od DK)

Mimořádný samostatný odchod ze školní družiny v jiném čase, než je uvedený v přihlášce, je možný (platí i v případě, že má žák běžně uvedený doprovod – vyzvednutí na čip).

Zákonný zástupce žáka zaznamená změnu přes systém Bakalář nejpozději do 11.⁰⁰ hod. v daném dni.

POZOR - stále je nutné respektovat časy určené pro vyzvedávání žáků. Výjimečně lze mimořádný samostatný odchod zapsat i do družinového notýsku, který musí žák včas ukázat vychovatelce, případně je možné zaslat sms z čísla zákonného zástupce uvedeného v Bakaláři.

Přihlašování a odhlašování žáků je prováděno písemně na základě žádosti rodičů.

4.2. Podmínky úplaty

- Činnost školní družiny je poskytována za úplatu (zákon 561/2004 Sb. §123 odst. 3).
- Úplata se provádí bezhotovostně a tímto způsobem:
  - září - prosinec - 1 200,- Kč v termínu od 1.9. do 30.9. daného školního roku
  - leden - červen - 1 800,- Kč v termínu od 1.1. do 31.1. daného školního roku(nebo je možné zaplatit na celý školní rok 3 000,- Kč v termínu od 1.9. do 30.9. daného školního roku)
- Pokud není poplatek řádně zaplacen, může ředitel školy rozhodnout o vyřazení žáka ze zařízení.
- V individuálních případech může zákonný zástupce žáka požádat o osvobození od platby (využití zákona o státní soc. podpoře).

4.3. Organizace činnosti ŠD

- Ve školní družině je jmenována vedoucí vychovatelka, která koordinuje a kontroluje práci ostatních vychovatelek, vytváří měsíční plány školní družiny, předává informace rodičům, zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků do ŠD, kontrolu bezhotovostních poplatků, vyřizuje náměty a stížnosti.
- Přijatí žáci se zařazují do oddělení. Pro činnost ŠD máme k dispozici samostatný areál.

- **Rámcový režim dne:**

RANNÍ PROVOZ	od 6 ⁰⁰ – 7 ⁴⁰ hod.: (při děleném vyučování do 8 ⁴⁵ hod.) odpočinková činnost
ODPOLEDNÍ PROVOZ	7 ⁴⁰ – 8 ⁰⁰ hod.: odchod žáků do vyučování od 11 ⁴⁰ – 16 ³⁰ hod.: dle rozvrhu tříd 11 ⁴⁰ – 13 ³⁰ hod.: hygiena, oběd, odpočinková činnost 13 ³⁰ – 15 ⁰⁰ hod.: zájmová a rekreační činnost 15 ⁰⁰ – 15 ¹⁵ hod.: hygiena a svačina 15 ¹⁵ – 16 ⁰⁰ hod.: příprava na vyučování – individuální psaní domácích úkolů od 2. ročníků (dle požadavků rodičů) 16 ⁰⁰ – 16 ³⁰ hod.: odpočinková činnost

Rozvržení časových intervalů lze upravovat dle aktuálních potřeb a okolností.

- Aby nedocházelo k narušování činnosti ŠD v odpoledních hodinách, je pro odchody žáků ze ŠD domů stanovena doba odchodu:
v době od 13⁰⁰ do 13³⁰ hod. a poté v době od 15⁰⁰ do 16³⁰ hod.
- Při nevyzvednutí žáka do doby ukončení provozu kontaktuje vychovatelka zákonného zástupce žáka telefonicky. Pokud se nepodaří zákonného zástupce kontaktovat, je pedagogický pracovník oprávněn kontaktovat OSPOD, který žáka převezme. V případě, že by ze strany zákonných zástupců docházelo opakovaně k nerespektování závěrečné hodiny provozu (včasné nevyzvednutí žáka), lze ze strany ŠD docházku žáka do ŠD ukončit.
- Po skončení ranního provozu převádějí vychovatelky žáky z prostoru ŠD do školní budovy. Po skončení vyučování předávají žáky do jednotlivých oddělení učitelky.
- Pokud odchází přihlášený žák do ŠD po vyučování, musí předložit třídní učitelce písemnou žádost v notýsku. Na základě této žádosti ho učitelka pustí domů. Ve ŠD je ten den žák veden jako chybějící.
- Při snížení počtu žáků v jednotlivých odděleních v důsledku nemoci nebo odchodu žáků domů před ukončením provozu ŠD lze spojit jednotlivá oddělení dohromady.
- Informace o chování žáků a jiných záležitostech poskytuje vychovatelka písemně rodičům v notýsku. Další konzultace poskytne vychovatelka po dohodě s rodiči ve smluveném termínu.

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

4.4. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

- Pro činnost ŠD platí pravidla BOZ při využívání tělocvičny, školního hřiště, či odborných pracoven jako ve školním řádu školy. Záznam o poučení žáků se provádí do Přehledu výchovně vzdělávací činnosti (viz „Vnitřní řád školní družiny“)
- Pitný režim je zabezpečen vlastní donáškou pití v nerozbitných lahvích z domova.
- Žák neopouští oddělení ŠD bez vědomí vychovatelky.
- V ŠD se žák řídí pokyny vychovatelek, školním řádem a vnitřním řádem ŠD.
- Na hodnocení chování žáka v ŠD se vztahuje pochvala vychovatelky školní družiny, podmíněně vyloučení ze ŠD a vyloučení ze ŠD.
- Pokud žák soustavně narušuje Vnitřní řád ŠD a Školní řád, může být ze ŠD vyloučen. Ředitel rozhodne o jeho podmíněném vyloučení nebo přímém vyloučení na základě výrazného porušování kázně, pořádku, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních, při svévolné absenci v ŠD.

Zdravotní stav žáka:

- rodiče musí informovat vychovatelku o zdravotním stavu svého dítěte, zejména při dlouhodobém onemocnění nebo o změně zdravotního stavu během školního roku
- o náhlé změně zdravotního stavu žáka vychovatelka informuje rodiče ihned (telefonem, osobně)
- Při úrazu žáka je vychovatelka povinna poskytnout první pomoc a v případě potřeby přivolat lékařskou pomoc, informovat ředitele školy a zástupce ředitele, zapsat úraz do elektronické knihy úrazů a při absenci žáka vypsát záznam o úrazu.
- Vychovatelky dbají, aby žáci nenosili do ŠD nebezpečné předměty a hračky.

4.5. Psychosociální podmínky

- Vychovatelky se snaží vytvářet žákům takové prostředí, aby se v něm cítili spokojeně, jistě a bezpečně.
- Všichni žáci mají v naší ŠD stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.
- Osobní svoboda a volnost žáků je respektována do určitých mezí, vyplývajících z norem chování, které jsou v ŠD stanoveny.
- Vychovatelky se snaží o nenásilnou komunikaci s žákem, která mu je příjemná, kterou navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce.
- Převažují pozitivní hodnocení dítěte, pochvaly.
- Podporujeme žáka nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.
- V žácích rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc, podporu.
- Žáci jsou seznamováni s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se v odděleních vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.
- Vychovatelky se dostatečně věnují vztahům v oddělení, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).

4.6. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Pro žáky, kteří vyžadují specifický pedagogický přístup, zájmové vzdělávání přizpůsobujeme jejich potřebám, které vyplývají z jejich zdravotního oslabení a speciálních vzdělávacích potřeb, je-li dáno PPP i s asistentem. Do oddělení školní družiny jsou také začleňováni žáci ze společensky znevýhodněného prostředí s oslabeným rodinným zázemím či žáci pocházející z jazykově odlišného prostředí. Snížená sociální adaptabilita těchto žáků nebo zvýšená potřeba intenzivnější péče v některé oblasti si vyžádá přizpůsobení forem a obsahu činnosti školní družiny.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění.

Pro rozvoj talentovaných žáků bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠD

5.1. Formy vzdělávání v ŠD

- ŠD se řídí ve své činnosti prováděcím předpisem k zákonu 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a to především vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.
- Zájmové vzdělávání, které provádí školní družina, probíhá především vlastní činností žáků, jejich interakcí s okolím (s vnějšími podněty) a získávanou vlastní zkušeností. Vše má být založeno na přímých zážitcích z činnosti, vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat. Ve struktuře činností jsou proporčně zastoupeny činnosti řízené a spontánní.
- Činnost družiny se uskutečňuje těmito formami:
  - a) příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností (besídky, slavnosti, MDD, karneval)
  - b) pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností
  - c) využitím otevřené nabídky spontánních činností (klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, po organizované části následuje ve vymezeném prostoru možnost spontánních her, spontánní činnosti v ranních a koncových hodinách)
- Školní družina svou funkci naplňuje činnostmi pojmenovanými jako odpočinkové, rekreační, zájmové a příprava na vyučování. Obsahově mezi nimi nelze vést přesnou hranici. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.
- **Odpočinkové činnosti – (OČ)**
  - Mají odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, před vyučováním ráno pro žáky, kteří brzy vstávají, a dále podle potřeby kdykoliv během dne.
  - Stolní společenské hry, námětové hry, klidné zájmové činnosti, poslech, předčítání, četba dětských časopisů apod.
  - Zařazení odpočinkových činností do denního režimu ŠD je důležité – jejich organizace a náplň plní psychohygienické poslání.

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

Rekreační činnosti – (RČ)

- Slouží k regeneraci sil, převažuje v nich aktivní odpočinek s náročnějšími pohybovými, sportovními, turistickými nebo manuálními prvky. Podle podmínek jsou tyto činnosti realizovány převážně venku – organizované nebo jako spontánní činnost. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze vždy považovat za nekázeň, ale za možnou relaxaci po soustředění ve vyučování.

Zájmové činnosti – (ZČ)

- Rozvíjejí osobnost žáka. Umožňují žákům nejen seberealizaci (popř. také kompenzaci možných školních neúspěchů), ale i další poznávání a rozvoj pohybových dovedností. Zařazují se jako činnost skupinová nebo individuální, jako organizovaná nebo spontánní aktivita.
- ZČ – esteticko výchovná
- ZČ – pracovní technická
- ZČ – tělovýchovná, sportovní a turistická
- ZČ – přírodovědná
- ZČ – společenskovední
- ZČ - společenskoprospěšná

Příprava na vyučování – (PNV)

- Zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností. Důležitá je dobrá spolupráce s třídními učitelkami.
- Formy PNV:
  - a) vypracovávání domácích úkolů se souhlasem rodičů (vychovatelka žákům úkoly neopravuje, pouze vyzve k vyhledání chyby, opravení a zdůvodnění)
  - b) zábavné procvičování učiva formou didaktických her, ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, soutěžích a dalších činnostech
  - c) získávání dalších doplňujících poznatků při praktických činnostech (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou, časopisy, exkurze...)
- Námety k procvičování učiva nenásilnou a zábavnou formou (český jazyk, matematika a prvouka) čerpáme z příručky: A. Holeyšovská, Rok ve školní družině (nakladatelství Portál, s.r.o., Praha 2003) a knihy Ladislava Janovce „Český rok, lidové zvyky a obyčeje“

5.2. Cíle vzdělávání v ŠD

Úkolem zájmového vzdělávání v ŠD je rozvíjet osobnost žáka, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, stejně tak i učit žáka žít ve společnosti ostatních.

Činnosti ŠD ústí v získávání určitých kompetencí (dovedností, schopností, vědomostí i postojů).

Kompetence k učení

- učí se s chutí
- započatou práci dokončí
- umí zhodnotit své výkony
- učí se nejen spontánně, ale také vědomě
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- všímá si souvislostí mezi jevy
- získané vědomosti dává do souvislostí
- získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

- zná jednoduché textové zdroje pro učení (učebnice, dětské encyklopedie, další knihy a časopisy)
  - **Kompetence k řešení problémů**
- všímá si dění i problémů a tyto jsou žákovi motivací k řešení dalších problémů a situací
- při řešení situací užívá logických, matematických i empirických (vycházejících ze zkušenosti) postupů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- spontánně vymýšlí nová řešení
- započaté činnosti dokončuje
- přijímá odpovědnost za výsledek řešení problému
  - **Komunikativní kompetence**
- ovládá řeč
- vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky
- komunikace je kultivovaná
- využívá ke komunikaci telefon
- zapojí se aktivně do společenského dění školy i města (školní akademie, akce pro rodiče – Den matek, ...)
- Sociální a interpersonální kompetence**
- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- je schopen odolat nátlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem
- je schopen požádat o pomoc při řešení určitého problému
- ve skupině spolupracuje, dělí se o pomůcky, materiál
- dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- chápe pravidla společenského chování a běžně se jimi řídí
- je schopen respektovat jiné (spojení žáků různých věkových skupin se osvědčuje jako výhoda – starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším, všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého)
  - **Kompetence činnosti a občanské**
- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých (pěstovat zdravý životní styl)
- vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje (chrání přírodu, životní prostředí – třídění odpadů, sběr druhotných surovin)
- chová se zodpovědně při krizových situacích (první pomoc, solidarita)
- zapojuje se aktivně do sportovních aktivit
- aktivně se zapojuje do zlepšování školního prostředí (péče o pokojové květiny, realizace vlastních nápadů, výzdoba ŠD, vedení k pořádku a čistotě, boj proti vandalismu)
- respektuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech
- ctí a chrání kulturní a duchovní hodnoty, tradice

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

• **Kompetence k trávení volného času**

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech
- umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. Člověk a jeho svět

Školní družina svými prostředky na základě požadavků pedagogiky volného času svým programem navazuje na základní školu a vědomosti i dovednosti žáků dále rozvíjí, prohlubuje a upevňuje. Vychovatelky se mohou inspirovat tematickými celky školy pro svou činnost. Naše družina se bude nejvíce inspirovat kapitolou **Člověk a jeho svět**, která je stanovena pro 1. stupeň ZŠ.

Cíle této kapitoly, jednotlivé požadavky, naplníme konkrétními aktivitami specifickými pro školní družinu. Podmínkou je vlastní prožitek dětí, propojování s reálnými životními situacemi, vytváření nových situací, nacházení místa mezi vrstevníky, vytváření pracovních a režimových návyků.

Oblast Člověk a jeho svět se člení do dalších pěti tematických okruhů:

6.1.1. Místo, kde žijeme

Tematický okruh zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, ale také organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci. Pomáháme vytvářet citový vztah ke svému bydlišti, kraji. Zahrnujeme sem tematické vycházky do okolí školy, poznávání různých služeb v obci (např. návštěva knihovny, DK). ŠD plně využívá okolí školy – les, rybníky, park ve vzdálenější části města.

- Na začátku školního roku procházíme areálem ŠD – jídelna, WC, jednotlivá oddělení, kabinety (orientace podle značení).
- Hrajeme tematické hry.
- Malujeme, co jsme si zapamatovali z návštěvy.
- Zařazujeme činnosti, které v žácích posilují vztah k místním tradicím, např. rozhovory, vyprávění, zážitky z návštěvy Michaelské pouti.
- Navštívíme akce Dětského filmového festivalu v Ostrově (filmová představení, další akce dle aktuální nabídky).
- Vytváříme koláže, malby na téma dopravní prostředky, jízda autobusem, vlakem, ...
- Malujeme dopravní značky.
- Hrajeme didaktické hry s dopravními značkami (hra: Soustředěť, se).
- Vytváříme kolektivní výtvarné dílo motivované vycházkou – každý žák namaluje nebo vystříhá jednu budovu či přírodní prvek, které se následně sestaví jako náměstí, ulice, park, les apod.

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

- Soutěžíme s dopravní tematikou.
- Hrajeme pexeso s dopravními značkami.
- Průběžně se seznamujeme s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě, pravidly pro cyklisty.
- Čteme pohádky s dopravní tematikou (např. M.Adamovská „Děti v dopravním provozu aneb o klukovi z počítače“)
- Závodíme na koloběžkách.
- Vyprávíme si o životě naší rodiny.
- Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas.
- Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách (kresba, malba, koláž).
- Zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole hezké, a co bychom rádi změnili.
- Povídáme si o cestě do školy a domů, ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.
- Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí.
- Procházíme ulicemi, určujeme značky a jejich význam (o čem nás informují, co nám nařizují, co nám dovolují...).
- Soutěžíme ve znalostech dopravních značek a předpisů.
- Odhalujeme nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty (cesta po silnici v místě, kde chybí chodník, cyklistická stezka souběžná s chodníkem apod.).
- Povídáme si o povinné výbavě vybavení kol – zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole, zdůrazňujeme nutnost nošení ochranné přilby.
- Kreslíme, čím bychom chtěli být (hledáme zdůvodnění, proč jsme si vybrali nakreslené povolání, zjišťujeme, co musíme umět pro výkon vybrané profese).
- Motivujeme k námětovým hrám – (na prodavače, na učitele, na lékaře, na kadeřníka, na poštovního doručovatele...) – výchova k volbě povolání.
- Besedujeme s příslušníkem policie o jeho práci.
- Hledáme dům podle adresy (jak se hledá adresát, jak se číslují domy?). Na budovách hledáme popisná čísla, názvy ulic.
- Jdeme navštívit knihovnu.
- Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustracích, které ji doplňují.
- Seznamujeme se s turistickými mapovými značkami, učíme se je poznávat.

6.1.2. Lidé kolem nás

V tomto tematickém okruhu si žáci osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, empatie, vzájemné úcty. Poznávají, jak se lidé sdružují, seznamují se se základními právy a povinnostmi, je to výchova budoucího občana demokratického státu. Základem aktivit v tomto okruhu je každodenní výchovná práce vychovatelek – osvojování a dodržování základů společenského chování (pozdravení, seznamování, podávání ruky, kultivace komunikace slovní i mimoslovní, umění sdělit poznatek, ale také schopnost naslouchat, tolerance ve skupině, stolování atd.). Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v oddělení, založeného na vzájemné úctě, toleranci a radosti ze spolupráce.

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

Činnosti, které vedou k naplnění cílů v tomto okruhu:

- Každodenně se přivítáme s žáky při příchodu do družiny a rozloučíme při odchodu.
- Urovnáváme drobné každodenní konflikty mezi žáky.
- Dodržujeme pravidla stolování, a to nejen správné používání příboru.
- Vytváříme a prohlubujeme základní návyky společenského chování (využití knih o etice a etiketě: L.Špaček „Dědečku vyprávěj“, „Dědečku ještě vyprávěj“, „Dědečku už chodím do školy“)
- Hrajeme hry pro osvojování jazykových a komunikačních dovedností.
- V oblasti prevence sociálně patologických jevů se zaměřujeme na předcházení šikany, vandalismu, agresivity a škodlivých způsobů chování.
- Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, knihy, uklízíme si školní aktovky, věnujeme se sebeobslužné práci.
- Hodnotíme tak, že budeme nacházet na hodnocených činnostech jen klady (každý žák by měl např. na výkrese svého kamaráda najít, co je na něm pěkného, nikoliv co se mu nelíbí).
- Zařazujeme prvky mediální výchovy:
  - povídání o tom, co žáci shlédli doma v televizi, slyšeli v rozhlase, o společně shlédnutém filmu v DK v rámci promítání pro ŠD
  - účast žáků na programu školních akcí pro veřejnost
  - výstavy žakovských prací na veřejnosti
  - připravíme si vědomostní „televizní“ soutěž a zahrajeme si ji (Riskuj, Milionář, Kufr)
- Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů – a co oni od nás.
- Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme.
- Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.
- Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd.
- Vyrábíme dárky pro radost maminkám.
- Besedujeme o tom, co je to plýtvání (jídlem, penězi, energií), ptáme se, jak můžeme šetřit (peníze, jídlo, energii).
- Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka „prosím“, „děkuji“, zkoušíme reklamovat výrobek).
- Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.
- Z vystříhaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny.
- Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme-li zavázané oči?).
- Vyprávíme ostatním o našem nejlepším kamarádovi a o dobrých vlastnostech, kterých si vážíme na lidech.
- Učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (na každém spolužákovi něco oceníme, něčím je zajímavý).

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

- Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.
- Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.
- Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině.
- Na vycházkách pozorujeme výzdobu města, ulic, obchodů.
- Naše oddělení si zdobíme vánočními motivy.
- Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům.
- Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme).
- Čteme si o zvycích spojených s jarem.
- Připravujeme oslavu Dne dětí – soutěžíme a závodíme.
- Povídáme si, proč chodíme na výstavy, do kina, do divadla, na koncerty..., jak se tam chovat.
- Vybíráme vhodný oděv na kulturní představení.
- Chodíme na dostupné výstavy, na filmová a divadelní představení v DK...
- Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity.
- Cvičíme se ve správném stolování, dodržujeme základní hygienické návyky.
- Dodržování zásad správného stolování, procvičujeme denně ve školní restauraci

Pravidla slušného chování

- Vstoupil jsi – pozdrav.
- Odcházíš – rozluč se.
- Dostaneš-li – řekni děkuji.
- Chceš-li – řekni prosím.
- Používej ostatní kouzelná slova, která k sobě lidi přibližují.
- Neskákej nikomu do řeči, každý má právo vyjádřit svůj názor.
- Nikomu neublížuj, jen slaboši a zbabělci si musí dokazovat svoji sílu.
- Nenič – každá věc, která ti posloužila, poslouží i druhým.
- Netrap se – všechny dveře jsou zde otevřené, proto se přijď rozdělit o každou bolest, radost.
- Mluv pravdu – lež a pomluva mezi slušnými lidmi nepatří.
- Važ si sám sebe i druhých – v životě je důležité znát cenu svou i druhých.
- Nenič jiným to, co nechceš, aby bylo ničeno tobě.
- Neboj se překonávat překážky, neboj se neúspěchu.

6.1.3. Lidé a čas

Poněkud odlišně od výuky ve škole bude ve školní družině naplňování okruhu Lidé a čas.

Ve škole mají žáci poznávat, jak a proč se čas měří, jak postupují události v čase a utvářejí historii věcí a dějů.

Hlavní náplní tohoto okruhu bude především budování správného režimu dne a jeho dodržování. Sestavovat a naplňovat režim družiny účelně, snažit se, aby režimové momenty probíhaly v pohodové atmosféře a bez zbytečných prodlev. Učit žáky úctě k času druhých, využívat svůj čas, vytvářet návyky na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování a především na vyplňování volného času – vytvářením základů pro využívání smysluplné volnočasové aktivity.

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

- Hrajeme a soutěžíme – pomocí her zlepšujeme orientaci v čase.
- Podporujeme režimové návyky (mytí rukou, převlékání, úklid hraček).
- Podporujeme správné návyky.
- Zdokonalujeme samostatnost žáků
- Vycházkami a pozorováním upevňujeme vědomosti o probíhajícím ročním období.
- Vedeme děti k plnění povinností, sebeobslužné práci – drobné služby a vzájemná pomoc.
- Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu.
- Besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně.
- Besedujeme o možnostech správného využívání času, inspirujeme se u jiných lidí.
- Besedujeme na téma: „Jak jsem trávil víkend“. Malujeme, co jsme zažili, a navrhujeme jiný program pro další víkendy.
- Vyprávíme si příhody, v nichž měl význam čas (téma: „Co znamená přijít včas / pozdě“).
- Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády, sousedy.
- Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění.
- Ohlížíme se za prázdninami (besedujeme o zážitcích a místech, která jsme navštívili, malujeme obrázky)
- Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, vyprávíme drobné humorné příběhy nebo hrajeme scénky s touto tematikou.
- Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá /škodí ve volném čase.
- Pátráme, jak se žilo na hradech a na zámcích – společně kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme. Nejprve hrady a okolí, pak postavy (rytíře, dámy, koně apod.). Postavy vystřiháme z papíru a z nalepeného textilu nebo papíru jim vytvoříme šaty.

6.1.4. Rozmanitost přírody

Pestré aktivity budou zahrnuty do tematického okruhu Rozmanitost přírody, kdy žáci se mají seznámit s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé. Zde budeme plánovat různé tematické vycházky i pobyty v přírodě, pozorování změn a následné výtvarné či jiné zpracování poznatků. Nic tak nenahradí pozitivní vztah k přírodě, jako pobyt v ní.

Žáci si v přírodě upevňují vědomosti získané při vyučování, a pokud je správně použijí, mají radost z úspěchu.

- Hrajeme didaktické hry s přírodními motivy.
- Pečujeme o pokojové rostliny, poznáváme různé druhy květin.
- Z květin si vytváříme hezké životní prostředí.
- Upozorňujeme na nebezpečí jedovatých rostlin, hadů a nemocných zvířat (poučení o nebezpečí vztekliny, nesahat na krotká či mrtvá zvířata ve volné přírodě).
- Využijeme zkušenosti z ekologické výchovy - třídíme odpad (papír, plasty).

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

- Nezabýváme bezdůvodně žádného živočicha, ani hmyz.
- Zařazujeme znalostní soutěže o ochraně přírody.
- Při vycházkách do přírody pozorujeme s dětmi pozitivní i negativní zásahy člověka do přírody a snažíme se o vytváření správného vztahu k životnímu prostředí, které děti obklopuje (neničit zeleň, nerušit zvěř hlukem, neznečišťovat vodu, neodhazovat odpadky...)
- Seznamujeme žáky s pravidly ochrany rostlin a živočichů, s nebezpečím ohně v přírodě.
- Informujeme žáky o chráněných oblastech a chování v nich, o chráněných rostlinách a živočiších.
- Čteme pohádky a knihy o přírodě a zvířatech, o životě a ochraně živočichů.
- Navštěvujeme SMPř za zvířaty, besedujeme o přírodě, pozorujeme živočichy v teráriích a akváriích.
- Soutěžíme s přírodovědnou tematikou.
- Sbíráme přírodniny – využití při pracovních a výtvarných činnostech.
- Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti.
- Pracujeme s encyklopediemi.
- Navštěvujeme filmová představení v DK s přírodovědnou tematikou.
- Uskutečňujeme vycházky do zimní přírody (prakticky poznáváme vodu v různých skupenstvích).
- Malujeme na oblázky, které jsme donesli z vycházek.
- Volíme výtvarné náměty – podoby našich zvířat, malování květin.
- Pozorujeme živočichy, kteří žijí u vody a ve vodě: ryby, obojživelníky, vodní ptactvo.
- Na vycházkách pozorujeme mraveniště a brouky, učíme se je poznávat a pojmenovávat (učíme se chránit mraveniště).
- Poznáváme květiny ve volné přírodě i v zahradě.
- Seznamujeme se se zásadami péče o zvířata chovaná v bytě – kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme.
- Vyprávíme si o domácích zvířatech a na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči potřebují.
- Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře, hovoříme o něm.
- Uskutečňujeme orientační soutěže v přírodě s úkoly.
- Soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin nebo zvířat začínajících určenými písmeny abecedy.
- Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, rostlin.

6.1.5. Člověk a jeho zdraví

V okruhu Člověk a jeho zdraví mají žáci poznat především samy sebe. Žáci získávají poučení o zdraví a nemocech, jak předcházet nemocem a úrazům, o odpovědnosti za své zdraví. Do této části zařazujeme také pohybové a tělovýchovné aktivity – vycházíme z požadavku na pravidelný pobyt venku či v tělocvičně. Vytváříme u žáků kladný vztah k pohybu a sportování. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům.

Pro naplnění tohoto okruhu, budeme mimo průběžné a každodenní činnosti, plánovat tyto aktivity :

- Nacvičujeme jednoduché ošetření poranění, jak vyhledat pomoc.
- Hrajeme s telefonem s nácvikem telefonického volání na tísňové linky.
- Na arch balicího papíru obkreslujeme postavu jednoho z nás a do obrysu dokreslujeme nejdůležitější tělesné orgány.
- Při odpočinkových činnostech – čteme a besedujeme na téma první pomoci, zdravé výživy a zdravého životního stylu.
- Vymyslíme zdravotní soutěž na nástěnku.
- Zjišťujeme, jak správně odpočívat a relaxovat (odpočinek tělesný, psychický).
- Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.
- Ujasňujeme si hygienické zásady při kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.
- Kreslíme ovoce a zeleninu (zdravá výživa).
- Vystřihujeme obrázky různých jídel (z časopisů a letáků) a třídíme je na zdravá a méně zdravá, případně tvoříme koláže.
- Dodržujeme pitný režim.
- Na vycházkách do přírody si ověřujeme své znalosti hub a zjišťujeme, jak nezaměnit jedlé za jedovaté (můžeme pracovat také s obrázky a atlasem hub).
- Čteme o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci.
- Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku.
- Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou škodit), co je to expirační doba léků atd.
- Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole atd. Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty.
- Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře. Vytváříme si správný názor na lékaře jako na pomocníka při udržování našeho zdraví.
- Hrajeme si na lékaře a na pacienta, Nebojíme se návštěvy ordinace.
- Při tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo.
- Povídáme si o péči o náš chrup.
- Procvičujeme bezpečnou orientaci v okolí.
- Na modelových situacích zkusíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie.

kašli,

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

- Besedujeme s příslušníkem policie na téma: „Co se smí a co ne“, „Vlastní bezpečnost“ aj.
- Vyprávíme si, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli.
- Učíme se používat lékárníčku.
- Učíme se zásadám první pomoci.
- Besedujeme o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat – prevence patologických jevů – (odmítání škodlivých a návykových látek). Odhalujeme další nebezpečí, která nás mohou ohrozit (injekční jehly na pískovišti, neznámé nápoje, bonbony apod.).
- Čteme a povídáme si na téma : „Jak jsem se narodil“ (výchova k rodičovství).
- Denně (za příznivého počasí) chodíme do přírody, na školní hřiště apod.
- Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách (individuálně i ve skupinách).
- Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě.
- Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, závodíme.
- Při zimních radovánkách hrajeme hry na sněhu, bobujeme, kloužeme se, závodíme v hodu sněhovou koulí na cíl, do dálky apod.
- Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky (individuálně i skupinově).
- Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.
- Pořádáme atletické závody na hřišti.
- Uskutečňujeme turistické akce – založení a likvidace ohniště, opékání vuřtů, znalostní soutěž v přírodě s turistickou tematikou.

6.2. Umění a kultura

Při strukturování aktivit vzdělávacího programu ŠD budeme tematicky vycházet i ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjení jejich estetického vnímání, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojit do kulturního dění a sportovních aktivit. Rozvíjíme smyslové vnímání žáků, fantazii a představivost, estetiku chování a mezilidských vztahů. Učíme žáky projevit pozitivní postoj k uměleckým dílům. Zabýváme se poznáváním

tvůrců dětské literatury a rozvíjíme čtení při práci s knihou. Podporujeme hudebně pohybové činnosti. Žáci mohou uplatnit své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a dále je jim dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření, vnímat melodii a rytmus, spojovat hudební složku se slovem a pohybem, seberealizovat se.

Zahrnujeme sem tyto činnosti:

- Hrajeme a tvoříme doprovody s využitím nástrojů Orffova instrumentáře.
- Zpíváme a hrajeme na flétnu (předvádíme, co už umíme).
- Tančíme při diskotéce na besídce a karnevalu.

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

- Navštěvujeme výstavy v galerii umění a v DK.
- Navštěvujeme filmová a divadelní představení v DK.
- Posloucháme a čteme pohádky a literaturu dětských autorů.
- Prohlížíme si knihy a časopisy s dětskými ilustrátory.
- Soutěžíme s pexesem s literárním zaměřením.
- Dramatizujeme pohádky, říkadla.
- Vytváříme různé výtvarné náměty – malba, kresba, koláž...
- Malujeme na chodníku suchými křídami – různé náměty.

Poznámka: Všechny činnosti, které jsou ve vzdělávacím obsahu uvedeny, nemusí být splněny v jednom školním roce – mohou být rozloženy do delších časových úseků.

7. HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE

Cílem evaluace včetně hodnocení je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškerých činností v ŠD včetně jejich podmínek.

Vnitřní evaluace :

- průběžné sebehodnocení práce vychovatelek
- hodnocení výchovné práce ŠD vedením školy
- hodnocení výchovné práce ŠD třídními učitelkami – vzájemná spolupráce, přehled o rozvoji žáků
- hodnocení klimatu ŠD (atmosféry)
- hodnocení realizace ŠVP

Vnější evaluace :

- zpětná vazba ze získaných informací od rodičů a žáků
- hodnocení zřizovatele a České školní inspekce
- hodnocení veřejnosti podle prezentace výsledků ŠD

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá :

- činností družiny jako specifického školského zařízení
- prací jednotlivých oddělení družiny – kvalita a efektivita
- působením činností a vychovatelek na jednotlivé žáky
- personálním stavem školní družiny a úrovní dalšího vzdělávání vychovatelek (kurzy, samostudium)
- stavem materiálních podmínek (kvalita pracovního prostředí, vybavení nábytkem, pomůckami atd.)
- zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví

Techniky evaluace a hodnocení :

- průběžné denní hodnocení toho, co se povedlo, co ne a hledání příčin
- kolegiální rozhovor na pedagogických či provozních poradách
- neformální povídání o činnostech v ŠD, o svěřených žácích
- zpětná vazba bezprostředních reakcí žáků
- zpětná vazba – zájem rodičů o činnost ve školní družině
- veřejná prezentace výsledků činnosti družiny (veřejná vystoupení žáků, výstavky prací žáků)
- pozorování žáků, rozhovory s žáky i rodiči
- testování, jak si žáci poradí se zadanými úkoly
- na konci každého čtvrtletí provést analýzu naplnění plánovaných akcí – zhodnotit, co se nám povedlo, co méně a proč, zda činnost opakovat, za jakých podmínek provést změnu (nabídka dalších služeb, aktivit...)
- kontrola vedení školy (hospitace, pozorování, kontrola vedení dokumentace ŠD, diskuse na poradách ŠD)
- každoroční písemné zhodnocení vlastní práce ŠD – přikládá se k výroční zprávě školy
- prezentace ŠD prostřednictvím aktualit a fotografií z akcí ŠD na webových stránkách školy

8. NABÍDKA CELODRUŽINOVÝCH AKCÍ A AKTIVIT PLÁNOVANÝCH DO JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCŮ

- ZÁŘÍ Závody v běhu na školním hřišti
Návštěva filmového představení v DK
- ŘÍJEN Závody na koloběžkách
Závod hlídek v přírodě na různá témata
Filmové představení v DK (v rámci FOH + akce dle aktuální nabídky FOH)
- LISTOPAD Exkurze v Ekocentru
Návštěva filmového představení v DK
Velké pexeso (různá témata)
- PROSINEC Štafetové závody v tělocvičně
Návštěva divadelního nebo filmového představení v DK
Vánoční besídka ŠD
- LEDEN Velké pexeso (různá témata)
Návštěva filmového představení v DK
Zimní turnaj ve vybíjené
Závody na bobech
- ÚNOR Beseda v městské knihovně
Návštěva filmového představení v DK
Karneval ve školní družině
Celodružinová soutěž „Zpívá celá družina“
- BŘEZEN Soutěž Videotest
Návštěva filmového představení v DK
Velké pexeso (různá témata)
„Opičí“ dráha v tělocvičně na čas
- DUBEN Návštěva filmového představení v DK
Návštěva příslušníků Městské policie Ostrov
Rej čarodějnic a čarodějů na školním hřišti
- KVĚTEN Velké pexeso (různá témata)
Opékání vuřtů
Závod hlídek v přírodě na různá témata
- ČERVEN Oslavy MDD – soutěže se sladkými odměnami
Malování na chodníku
Návštěva filmového představení v DK (3D projekce)

Na měsíc červenec a srpen se činnost ŠD zpravidla přerušuje.

Poznámka: Všechny akce, které jsou zde uvedeny, nemusí být splněny v jednom školním roce, mohou být rozloženy do delších časových úseků. Jednotlivé akce se mohou přesunovat dle aktuální situace do jiných měsíců nebo mohou být doplňovány či obměňovány dle aktuální nabídky.

9. ZÁVĚR

Děti vnímají svět kolem sebe a začínají se v něm orientovat. Poznávají přírodu. Všímají si vztahů mezi lidmi. Chtějí poznávat a tvořit. Při řešení hravých úkolů, jejich dokončování a obměňování pociťují radost. Ta je prvním malým krůčkem k úspěchu. Touží po něm každý, kdo pracuje s dětmi. Úspěch znamená vidět rozzářené oči, úsměv na tváři, slyšet veselé a hlasité povzbuzování, tleskání, pískání. Úspěch je obrovská odměna, které můžeme dosáhnout jen tehdy, když budeme dětem nablízku, budeme s nimi rozmlouvat, naslouchat jim a vnímat to, co nám sdělují slovy, mimikou, gesty i pohledem.

At' je léto nebo zima,
v družině je vždycky prima.
Po škole sem zajdem rádi,
máme tady kamarády.
Zahod' nudu za hlavu,
pojd' si spravit náladu.
Relaxovat, pracovat, lenořit i hrát,
buď také náš kamarád.

